

# បួសហាត់មហាធម៌គឺម៉ឺងម៉ាត់

បួសហាត់ដូចពេលដំបូងពេលគឺសម្រេច, នេះគឺប្រយោគពាក្យពិត មួយរបស់ពិភពបួសហាត់។ បន្ទាប់ពីមហាធម៌បង្រៀនចេញបើកបង្ហាញ អាថ៌កំបាំងធម្មជាតិច្រើនប្រភេទ, មិនថាចំពោះមនុស្សលោកីយ៍, ចំពោះ ពិភពបួសហាត់, សូម្បីតែពិភពអាទិទេព, សុទ្ធតែជាការភ្ញាក់ផ្អើលមិន ដែលមានពីមុន។ មនុស្សមានវាសនាមនុស្សគ្មានវាសនាបន្តបន្ទាប់មក ទទួលបានមហាធម៌និងបួសហាត់។ មានមនុស្សមួយចំនួនពេលចាប់ ផ្ដើមបួសហាត់ដំបូង, ចិត្តដ៏ខ្ជាប់ខ្ជួន។ តែមានមនុស្សខ្លះរយៈពេលយូរ បង្កជាប្រកាន់គ្រប់ប្រភេទ, ក្នុងបួសហាត់ក៏ដ៏ពិបាកដាក់ចុះ, ពេលវេលា យូរហើយ, មានមនុស្សមួយចំនួនបានបន្ទូរខ្លួនឯង; បូកនឹងរាល់ការងារ, បរិយាយកាសគ្រួសារមិនដោះស្រាយបានល្អ, ថែមទាំងគ្មានពេលវេលា រៀនធម៌ហាត់គង់; ទោះបីមានពេលខ្លះចូលរួមសកម្មភាពក្រុមមួយចំនួន ក៏ដោយ, ក៏ព្យាយាមមិនបាន។ យូរៗទៅ, បានទាំងស្រុងមិនដូចមនុស្ស ហាត់គង់ទៀតហើយ, សូម្បីតែធ្វើចេញរឿងដែលមនុស្សបួសហាត់មិនគួរ ធ្វើ, បន្តយូរបែបនេះគឺនឹងគ្រោះថ្នាក់ណាស់!

ដោយសារតែមនុស្សម្នាក់ៗនៅពេលក្លាយជាសិស្សមហាធម៌ឈាន ចូលក្នុងសម័យកាលតម្រង់ធម៌, ម្ខាងដែលយល់ច្បាស់នោះសុទ្ធតែបាន ស្បថ, ចុះហត្ថលេខាលើសម្បថ, ប្រើជីវិតដើម្បីធានាបំពេញបេសកកម្ម ប្រវត្តិសាស្ត្រដែលសិស្សមហាធម៌គួរតែទទួលបន្ទុក, ហេតុនេះជីវិតមិន ស្ថិតក្រោមព្រែកគ្រប់គ្រងទៀតហើយ។ ដូច្នេះលោកគ្រូយកឈ្មោះរបស់ សិស្សមហាធម៌, ពីត្រៃភព, ពីលោកីយ៍, ពីភពក្រោមដី, រួមទាំងពីនរក, លុបឈ្មោះទាំងអស់។ ពីពេលនេះសិស្សមហាធម៌គ្រាន់តែស្ថិតក្រោម

មហាធម៌គ្រប់គ្រង, មិនចូលក្នុងវដ្តសង្សារទៀត, មានទោសបាបក៏មិន  
ស្ថិតក្រោមនរកគ្រប់គ្រង។ នរណាបួសបានល្អនឹងជោគជ័យសម្រេច  
បរិបូរ, ត្រឡប់មកចក្រវាលថ្មី, ទទួលបន្ទុកពិភពឋានសួគ៌របស់ខ្លួនឯង។  
នរណាបួសមិនសម្រេច, បំពានលើសម្បថ, ប្រព្រឹត្តទោសចំពោះមហា  
ធម៌, ប្រាកដជានឹងបំពេញការសន្យាដែលយកជីវិតធ្វើធានា! គ្រាន់តែជា  
លោកគ្រូមេត្តារហូតកំពុងផ្តល់ឲ្យឱកាស។ ផ្ទុយមកវិញមិនដឹងអរគុណ,  
នៅតែចាប់ជាប់រឹងប្រកាន់មិនលែង។

ទម្រង់បួសហាត់របស់សិស្សមហាធម៌ទោះបីជាវលុះ, ប៉ុន្តែបរមា  
ណីយបួសហាត់គឺម៉ឺងម៉ាត់, បេសកកម្មប្រវត្តិសាស្ត្រគឺម៉ឺងម៉ាត់ហើយធ្ងន់  
ធំ។ ដោយសារសមិទ្ធផលរបស់សិស្សមហាធម៌បន្ទាប់ពីសម្រេចបរិបូរជា  
ជីវិតពិសេស, នៅក្នុងខ្សែផ្ទៃរបស់អាទិទេពទាំងអស់នៃចក្រវាលគឺជាម  
ហាត្រាស់ដឹងដ៏អស្ចារ្យសមិទ្ធផលក្នុងសម័យកាលតម្រង់ធម៌។ តើកម្លាំង  
ចាស់ចំពោះសិស្សមហាធម៌ហេតុអ្វីតឹងរឹងយ៉ាងនោះ? ទិដ្ឋភាពមួយគឺជា  
ច្រណែនចំពោះលោកអ្នក, ទិដ្ឋភាពមួយទៀតគឺមាក់ងាយសិស្សមហា  
ធម៌មួយចំនួនដែលចិត្តមនុស្សច្រើនពេក, ធ្ងន់ពេក, ជួបរឿងមិននៅក្នុង  
ធម៌, ប្រើចិត្តមនុស្សមើលបញ្ហា។ ដូច្នេះធ្វើមិនល្អគ្រោះនឹងធំ, បន្តយូរបែប  
នេះគ្រោះថ្នាក់ណាស់!

តម្រង់ធម៌បានឈានចូលទីបញ្ចប់រួចហើយ, កម្លាំងចាស់ចង់លាង  
សម្អាតមួយក្រុមនរណាដែលមិនអាចបួសពិត, ឬក៏មនុស្សរយៈពេលយូរ  
បំពានសម្បថដែលមិនអាចបំពេញបេសកកម្មប្រវត្តិសាស្ត្រ។ ហេតុនេះ  
ពួកវានឹងកេងប្រវ័ញ្ចខ្មោចព្រាយ, កាយភ្ជាប់នៅក្នុងរាងកាយរបស់មនុស្ស  
ណាដែលមិនល្អបំផុតដែលលាយឡំចូលនៅក្នុងសិក្ខាកាម, កេងប្រវ័ញ្ច  
ចិត្តមនុស្ស, ប្រកាន់, ស្អប់គំនុំ។ល។ គំនិតកំណាចរបស់គាត់,

នៅក្នុងសិក្ខាកាមញ្ចុះញង់សិក្ខាកាមទាំងនោះដែលរយៈពេលយូរមិននៅ  
ក្នុងធម៌, មិនបួសជាក់ស្តែង។ មើលទៅហាក់ដូចជាប៉ុនប៉ងធ្វើចលាចល  
បរិយាកាសរបស់សិស្សមហាធម៌, តាមពិតទៅកម្លាំងចាស់គឺកំពុងកេង  
ប្រវ័ញ្ចគាត់ដើម្បីបន្តទ្វេរណាមក្រុមសិស្សមហាធម៌, ពីក្នុងសិស្សមហា  
ធម៌លាតត្រដាងចេញមនុស្សទាំងនោះដែលលាយឡំចូល, បួសហាត់  
មានប្រកាន់មិនអាចដកខ្លួន, រយៈពេលយូរមិននៅក្នុងធម៌, បានក្លាយជា  
មនុស្សដែលមិនអាចបួសរួចហើយ។ នៅពេលវេលាគន្លឹះនេះ, កាលណា  
មនុស្សដែលចូលតាម, ជាក់ស្តែងគឺនឹងត្រូវបានរកចេញមក, គោល  
បំណងគឺដើម្បីលាងសម្អាតមនុស្សនេះ។ នេះជាក់ស្តែងគឺមូលហេតុពិត  
ប្រាកដដែលកម្លាំងចាស់នៅពីក្រោយខ្នងកេងប្រវ័ញ្ចមនុស្សបច្ចុប្បន្នបង្ក  
បញ្ហា។

មនុស្សដែលបង្កបញ្ហាគឺកំពុងត្រូវបានខ្មោចគ្របសង្កត់, ខ្លួនឯងគឺ  
មិនដឹង, លើមាត់ប្រាកដណាស់គឺមិនទទួលស្គាល់។ បញ្ហាគឺពិតនឹងមាន  
មនុស្សមួយចំនួនមានការប្រកាន់, ក្នុងចិត្តមិនពេញចិត្តផ្តល់ទីផ្សារឲ្យវា,  
ទៅចូលតាម, ទៅទទួលយក, ទៅស្តាប់, ទៅមើល, ទាំងស្រុងមិនខ្វល់  
ដល់ការម៉ឺងម៉ាត់របស់មហាធម៌មិនបួសហាត់។ មហាធម៌គឺជាធម៌មេឃ,  
នរណាក៏ចលាចលមិនបាន! ចលាចលគឺជាចិត្តមនុស្ស! ដែលលោត  
ចេញមកជាក់ស្តែងគឺមនុស្សដែលកម្លាំងចាស់ចង់លាងសម្អាត។ មនុស្ស  
ទាំងនោះរយៈពេលយូរមិននៅក្នុងធម៌ត្រូវការយកចិត្តទុកដាក់ពិសេស។  
ឱបមានចិត្តប្រកាន់, ចិត្តស្អប់គំនុំ, សូម្បីតែនៅក្នុងគម្រោងមហាធម៌  
សង្គ្រោះមនុស្សដោយសារខុសឆ្គងត្រូវបានបណ្តេញចេញ, ក្នុងចិត្តមិន  
ពេញចិត្ត, ងាយស្រួលចូលតាមបំផុត។ ពេលរំជួលនៅជាមួយគ្នា  
បញ្ចេញអស់ការមិនពេញចិត្តគឺចិត្តមនុស្សបង្ហាញចេញច្បាស់ឥតខ្ចោះ។

ក៏មើលឃើញមនុស្សបែបនេះមិនដែលប្រើធម៌ដើម្បីវាស់វែងបន្តិច៖ ចិត្ត  
មិនពេញចិត្តរបស់ខ្លួនឯងត្រូវឬអត់? តើមនុស្សបួសហាត់គួរមានឬអត់?  
តើសមស្របធម៌ឬអត់? ខ្លួនឯងបួសមិនល្អគឺជាញឹករស់ឯកជន, ពេល  
ដែលចលាចលធម៌ធ្ងន់ធ្ងរឥទ្ធិពលដល់សង្គ្រោះមនុស្ស, រឿងវាអាចជា  
ធ្ងន់ធ្ងរហើយ។ 「តម្រង់ធម៌」 ធំមហិមាសង្គ្រោះប្រោសសត្វលោកដែល  
ម្ចាស់បង្កើតលោកនិងបណ្តាអាទិទេពរៀបចំអាចអត់ខិនឲ្យមនុស្សលោក  
ជ្រៀតជ្រែក! នេះគឺជាទោសធំបំផុតដែលសត្វលោកបណ្តាពិភពមិនអាច  
បំពាន!

នៅមានមនុស្សមួយចំនួននិយាយថាខ្ញុំមិនបានបន្តបួសយូរហើយ,  
សន្មតថាជាក់ស្តែងគឺជាមនុស្សខាងក្រៅ, គឺអាចនិយាយពាក្យឬធ្វើរឿង  
បំផ្លាញមហាធម៌។ នៅទីនេះខ្ញុំប្រាប់មនុស្សទាំងនោះ៖ ពេលដំបូងលោក  
អ្នកអាចឈានចូលមក, គឺបានយកជីវិតស៊ីញ្ញេសម្បជូរហើយ។ មិនថា  
អាយុកាលធំឬតូច, ពេលវេលាវែងឬខ្លី, តែស្បថសច្ចាគឺម៉ឺងម៉ាត់។ ក៏  
មានន័យថា, និយាយថាខ្លួនឯងមិនបួស, ឃ្លាតចេញពីមហាធម៌មិនថា  
រយៈពេលដំបូងឬក៏រយៈពេលថ្មីៗនេះ, បួសឬមិនបួសសុទ្ធតែត្រូវអនុវត្ត  
ស្បថសច្ចា។ ពេលដំបូងចង់ក្លាយជាសិស្សមហាធម៌ក្នុងសម័យកាល  
មហាធម៌ចក្រវាលតម្រង់ធម៌, គឺសែនៗម៉ឺងម៉ាត់។ នេះគឺជម្រើសធ្ងន់ធ្ងរ  
របស់ជីវិត, លើសពីនេះទៀតគឺប្រើជីវិតស៊ីញ្ញេស្បថសច្ចា។ តើលោកអ្នក  
និយាយបួសគឺបួស, និយាយមិនបួសគឺមិនបួស? តើអាចអត់ខិនឲ្យ  
មនុស្សយកទំនួលធ្ងន់ធ្ងររបស់ចក្រវាល, យកអាទិទេព, យកម្ចាស់បង្កើត  
លោកនិយាយលេងសើច! កាលណាបានស៊ីញ្ញេស្បថសច្ចាហើយគឺ  
ចាំបាច់អនុវត្ត។

ចំពោះមនុស្សទាំងនេះ, ផុសពីមេត្តា, លោកគ្រូម្តងទៀតក៏ជាមួយ

ដងចុងក្រោយយកធម៌សម្តែងឲ្យលោកអ្នក។ ទៅណាមកណា, ចូររៀបចំ  
ឲ្យខ្លួនឯងទៅចុះ។ កម្លាំងចាស់កេងប្រវ័ញ្ចប្រទេសមួយធំយ៉ាងនោះដែល  
គ្រប់គ្រងដោយកុម្មុយនីស្តចិនបង្ក្រាបពេញកម្លាំង, នៅតែមិនច្បាស់  
លាស់បួសហាត់គឺម៉ឺងម៉ាត់ឬ? មនុស្សក្លាយជាអាទិទេព, នេះគឺមិនដែល  
មានក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រ, តើអាចមិនម៉ឺងម៉ាត់ឬ? គ្រប់ប្រភេទប្រៀនប្រដៅដ៏  
ឈឺចាប់ដែលសិស្សមហាធម៌នៅក្នុងបួសហាត់ធ្វើមិនល្អនៅតែមិនអាច  
ធ្វើឲ្យលោកអ្នកភ្ញាក់ច្បាស់ឬ?

លោកគ្រូ លីហ៊ុងជី  
ថ្ងៃទី០១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២៣

បកប្រែថ្ងៃទី២០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២៦